

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

Caput IV. De Infima corporis regione seu de ventre infimo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

bellum secatur, statim vitales motus omnino cessant, & animal moritur; quod magno argumento est, ex cerebello spiritus profluere, ad motus cordis, aliosque naturales destinatos.

Nervorum conjugationes dicuntur paria: decem nervorum conjugationes numerantur. Prima conjugatio est nervorum olfactoriorum. Secunda optico- rum &c.

Musculus pars organica & dissimularis, motuum omnium instrumentum definitur: musculorum nomen à mure deductum est, quasi excoriato muri simili. Cum muscoli sint organa, quibus motus perficitur, arctè partibus mobilibus alligantur; illis autem per transversum sectis, omnis actio & motus cessat in ea parte corporis, cujus confinio musculus erat alligatus. Musculi constant tendine, membrana, carne, nervis, arteriis, venis: Vim movendi acquirunt, dum spiritibus instantur. Alii inserviunt ad motum capitis, alii ad motum colli, trunci, artuum &c. plus quàm 400. in homine numerantur.

C A P U T IV.

De Infima corporis regione seu de ventre infimo.

IN infimo ventre, præter cuticulam, cutem, de quibus superius, est pinguedo, panniculus carnosus, membrana, quæ sunt partes continentes, cum quibusdam ossibus: partes autem contentæ sunt omentum, ventriculus, intestina, mesenterium, pancreas, jecur, splen, renes, & vasa plurima.

Pinguedo est substantia mollior, unctuosâ, frigore addensata, universo corpori circumfusa, exceptis quibusdam partibus: non in omnibus tamen hominibus æquali quantitate cuti substrata reperitur, communiter vix semi-digiti crassitiem superat, in aliquibus non adæquat, in obesis multò crassior ad tres subinde digitos ascendit, importuna planè sarcina.

Panniculus carnosus est membrana crassior totum corpus circumvestiens, aliquibus in locis degenerat in musculos, per quos moveri potest cutis, ut in fronte & occipite. Sub panniculo in hac regione est membrana tenuis quidem, sed firmissima, partibus inferioris ventris circumtensa; unde *Peritoneum* dicitur. Membrana musculorum valde tenuis est, musculis alligata tenuissimis fibrillis. Sunt in ventre infimo vertebræ lumbares quinque, os sacrum sex vertebris constans, cujus extremitas dicitur coxis, quatuor ossicula continens, & desinens in cartilagineum acumen. Postremam trunci partem occupat os innominatum, ex tribus compositum, quorum unum dicitur *Ilion*, alterum *Ischion*, & tertium os pubis.

Omentum est membrana quædam tenuis, sed valida, multo adipe & glandulis conspersa; dicitur omentum seu operimentum, eò quòd intestina tegat: pondus ejus est vulgò unius semi-libræ; colligitur ferè totum sub hypocondrio sinistro prope lienem; ejus figura exhibet marsupium aucupum.

Ventriculus seu stomachus immediatè infra diaphragma positus est, inter jecur, cujus una parte tegitur, & lienem, qui est ad illius lavam. Duo habet orificia, superius œsophagi, per quod cibus & potus infunditur, ac spinter prope stomachum constringitur. Spinter constat fibris circularibus, & vario alio

alio fitu dispositis, sicut & stomachus, quæ ubi contrahuntur, orificium stomachi ocluditur, ferè sicut crumena, sicque calor internus fovetur, melior fit digestio, neque in ejectione ciborum jam concoctorum patet in oesophagum reditus, nec etiam fumi aut vapores ulli possunt in superiorem corporis partem attolli, quibus, ut multi perperam existimant, post comestionem concilierur sopor. Aliud orificium dicitur *Pylorus*, suo etiam instructus spintere: per istud cibus in stomacho concoctus egeritur in viscera.

Fovetur autem stomachus multis partibus ipsi incumbentibus; à dextris quidem jecore, à sinistris liene. Venterculus figuram refert utriculi canori, triplici constat membranâ, quarum ultima nervosa est, hirsuta & villosa. Venterculus est locus, ubi alimenta concoquuntur, fermentantur, & incipiunt mutari in chylum seu in liquorem quemdam albicantem lacti simillimum; non tamen tota illa alimenterum mutatio perficitur in ventriculo, sed in aliis etiam partibus, ut postea dicetur.

Intestina, licet sex numerentur, attamen unicum constituunt, seu sunt unicus canalis gracilis, & longitudinis circiter 24, cubitorum; observatum enim est, intestina exsiccata ferè septies adæquare longitudinem corporis, ex quo eruta sunt, quæ tamen omnia sic colliguntur à mesenterio in orbem, ut spatium non magnum occupent. Sunt ductus chyli & excrementorum, à pyloro usque ad ultimum secessum in plures plexus circumvolvuntur: & hic plexus valde gracilis, si vel minimum inveratur, nodata dicuntur intestina, ut accidit in morbo vulgè dicto *Miserere*. Dolores acutissimi, quibus multi in ventre infimo laborant, demonstrant intestina fibris & nervis innumeris constare. Innumera autem vasa inter intestina diffusa, inquit Valleus, ad impuritates liquorum totius corporis, etiam in intestina exonerandas, tanquam in communem totius corporis cloacam, destinata sunt. Inter intestina tria sunt gracilia, & tria magis crassa. Primum gracile immediatè pyloro jungitur, & dicitur duodenum, quòd Antiqui illud existimârunt 12. digitos longum. 2. dicitur jejunum, quia sæpius apparet vacuum, eò quòd recipiat bilem, & succum pancreaticum, quibus partes chyli faciliùs segregantur. 3. est *Ileon*. Primum è crassis dicitur cæcum, aut vermiforme, quia in modum vermiformis formatum: sequitur colon, à doloribus colicis ita dictum: ultimum denique dicitur rectum, quia recta pergit sine circumvolutione.

In ventre infimo lumborum musculis utrinque sub jecore & liene incumbunt renes, quæ sunt duæ partes ventris inferioris rubei coloris subobscuri: in renibus serum percolatur, adhærent venæ cavæ, & aortæ per venas & arterias emulgentes, per quas scilicet in renes influit, & refluit sanguis.

Pancreas est corpus prope intestina constans plurimis glandulis, unâ tenui membranâ obvolutis, per quas glandulas acidum sanguinis serum separat, illudque defert in intestina.

Ad bilis evacuationem constituti sunt canales duo in dextera & cava hepatis parte, & vocantur ductus biliaris, & ductus *Colidochum*. Vesica fellis, quæ etiam vesica biliaria dicitur, est oblonga subrotunda posita in parte jecoris dextra & cava, duabus constat membranis. Sunt quædam animalia, quæ carent vesicâ fellis, nempe Cervi, Damæ, Cameli, Columbæ, &c. non tamen carent omnino felle, nec ductu biliario: dividitur in partes duas, in collum & fundum; collum vesicæ dicitur ductus biliaris, eò quòd per ipsum bilis influat; fundus verò ipsam bilem continet. Naturalis color bilis flavus est, sapor amarus & acris.

Jecur ipsum est in dextero hypocondrio sub diaphragmate positum, illic appensum per insigne ligamentum, quod suspensorium vocant: constat infinitis propemodum lobulis & glandulis minimis: ab ejus constitutione plurimum dependet sanitas animalis, quia ad elaborandum sanguinem conducit multum; hinc Veteres oppida condituri inspiciebant jecora pecorum, ut loci temperiem colligerent. Rubicundum est potius à sanguine, quam à natura; & hinc in foetu subflavet & elotum candicat: non multos habet nervos, ne bilis acrimoniam sentiat.

Lien sive splen est pars inferioris ventris subrubida, in bovinæ linguæ modum ut plurimum figurata: sita est sub hypocondrio lævo infra diaphragma. De lienis usu variæ sunt Anatomicorum sententiæ, probabilior est in lienis glandulis & cellulis liquorem contineri, quo fermentetur sanguis affusus per arterias. Porro lienem excindi Cursoribus, fabula est, ut Knoblochius, Lindanus, & Isbrandus ajunt, nullius insignis Medici testimonio comprobata: imò & in canibus teste Isbrando rarò succedit experimentum, nec diu postea vivunt; quare, etsi hæc pars non sit tam necessària ac quædam aliæ, suo tamen modo necessaria est.

CAPUT V. De Structura Artuum.

In corpore animalis occurrunt denique artus, qui tanquam rami prodeunt ex caudice, & jam restant considerandi. In homine sunt primò brachia, in quibus est os scapulæ, & os brachii illi connexum, magnum & validum. Ossi brachii connectuntur ossa cubiti duo, quorum majus dicitur ulna, minus verò radius. Sequitur manus, quæ continet carpum, ubi manus inflectitur; metacarpum seu palmam, & digitos. Ossa carpi sunt octo minora, metacarpi sunt quinque, & totidem ossa digitalia, quorum quodlibet constat tribus officulis, excepto pollice, in quo sunt tantum officula duo, suis omnia musculis, nervis, venis, carne, pelle, &c. connexa & vestita.

In cruribus & pedibus sunt primò os femoris, à ferendo ita dictum, maximum & totius corporis longissimum. Sequitur tibia inter genu & talum, duobus constans ossibus, non aliter ac cubitus. Pes extremus distribuitur in tarsum, metarsum & digitos: septem ossa tarsi annectuntur tibiæ: sequuntur in metarso seu planta pedis ossa quinque, quibus connectuntur ossa digitorum pedalium, quæ totidem sunt ac in manibus: in parte verò anteriore genu est os rotundum, quod rotula dicitur, prohibens, ne ossa tibiæ & coxæ luxentur anteriùs.

Hæc est admirabilis humani corporis fabrica, in cujus tantum manibus elucet stupenda Dei Opificis peritia, &, ut Galenus ait, ei, qui naturæ opera verè examinat, vel manus sola ante anatomen visa sufficiat: hæc enim est instrumentum universale omnium artium & instrumentorum, quo nihil magis ad omnem proportionem elaboratum excogitari potest, ad capiendam & tenendam quamlibet figuram, rectam, cavam, & sphericam; quæ potest jungi, disjungi, flecti, stringi, explicari, ac mille modis moveri; cujus usum, si vel in instrumentis musicis, vel in operibus artis, & aliis innumeris consideres, vel ex hæc sola Divinum cognosces Artificem. Quid nunc oculus? quid auris? quid caput? quid tota fabrica?

CON-